

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยทักษิณ
A Study of Basic Information to Develop Doctoral Program in Teaching Thai
as a Foreign Language of Thaksin University

นพเก้า ณ พัทลุง

Noppakao Naphatthalung

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Faculty of Education, Thaksin University, Thailand

Corresponding author. Email: Nop_pakao@hotmail.com

(Received: April 29, 2023; Revised: June 10, 2023; Accepted: June 15, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ความต้องการของผู้เรียน ในการศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต และ 2) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่จะศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน 385 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้สอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต จำนวน 10 คน ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้สนทนากลุ่มเพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสอบถามความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต 2) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต และ 3) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการศึกษาต่อหลังจาก 3 ปี จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 64.94 แบบวิทยานิพนธ์อย่างเดียวจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.19 ภาคพิเศษนอกเวลาราชการ (เสาร์ – อาทิตย์) จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75 การฝึกปฏิบัติจริงในต่างประเทศ จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 56.88 ด้านการวิจัยภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 58.44 นำไปใช้พัฒนางานมากที่สุด จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 34.55 2) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาทุกด้านมีความเหมาะสม ซึ่งประกอบด้วย 2.1) หลักสูตรภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 2.2) การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 2.3) สื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 2.4) การวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 2.5) วรรณคดีและวรรณกรรมไทยในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 2.6) วิจัยทางการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 2.7) วิทยากรคนไทยเพื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ และ 2.8) ภาษาศาสตร์เพื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

คำสำคัญ : ข้อมูลพื้นฐาน; การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต; การสอนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

Abstract

This research aimed to study basic information to develop doctoral program in teaching Thai as a foreign language of Thaksin university as follows 1) students' need to study doctoral degree and 2) experts' opinion on doctoral program. The sample were 385 people who want to study doctoral program in teaching Thai as a foreign language. 10 experts to study opinion on doctoral program in teaching Thai as a foreign language and 10 experts for focus group to express opinion on doctoral program in teaching Thai as a foreign language. The research instruments were : 1) questionnaire to study doctoral program in teaching Thai as a foreign language, 2) experts questionnaire on doctoral program in teaching Thai as a foreign language and 3) experts focus group form on doctoral program in teaching Thai as a foreign language. Frequency, percentage and content analysis were used in data analysis The results were found that : 1) People who want to study doctoral degree, 250 people (64.94%) wanted to study after 3 year, 97 people (25.19%) wanted to study by research program, 180 people (46.755%) wanted to study after hours (Saturday – Sunday), 219 people (56.88%) wanted to practice oversea, 225 people (58.44%) interested in research in teaching Thai as a foreign language, 133 people (34.55%) wanted to apply developing their job 2) expert opinion on doctoral program in teaching Thai as a foreign language. were all aspect appropriateness including 2.1) curriculum in teaching Thai as a foreign language. 2.2) instruction in teaching Thai as a foreign language 2.3) educational media in teaching Thai as a foreign language 2.4) measurement and evaluation in teaching Thai as a foreign language 2.5) literature and Thai literature in teaching Thai as a foreign language 2.6) research in teaching Thai as a foreign language 2.7) Thai grammar in teaching Thai as a foreign language and 2.8) linguistic in teaching Thai as a foreign language.

Keywords: Basic Information; Developing Doctoral Program; Teaching Thai as a Foreign Language

1. บทนำ

การเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศได้รับความสนใจจากผู้เรียนชาวต่างประเทศอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มสนใจเรียนเพิ่มขึ้นทุกปีกำลังเป็นที่แพร่หลายมีชาวต่างประเทศสนใจและต้องการเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมากขึ้นการเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จึงเกิดขึ้นและมีพัฒนาการมาเป็นลำดับโดยจะเห็นได้จากนักศึกษาชาวต่างประเทศเข้ามาเรียนในสถาบันต่างๆ หลายแห่งในประเทศไทย รวมทั้งสถาบันการศึกษาในต่างประเทศหลายแห่งก็เปิดสอนภาษาไทยด้วยเช่นกัน (รุ่งฤดี แผลงศร, 2560)

หลักสูตรภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศนั้น จำแนกได้เป็น 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) หลักสูตรระดับปริญญาบัตร เป็นหลักสูตรที่จัดให้แก่ผู้เรียนที่เลือกเรียนภาษาไทยเป็นวิชาเอก หรือวิชาโท 2) หลักสูตรเฉพาะด้านเป็นหลักสูตรภาษาไทยที่เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรใหญ่ เช่นวิชาภาษาไทยที่อยู่ในหลักสูตรเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา 3) หลักสูตรระยะสั้น เป็นหลักสูตรที่สถาบันการศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้เรียนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง 4) หลักสูตรพิเศษ เป็นหลักสูตรที่ผู้สอนจัดตามจุดประสงค์ของผู้เรียน และ 5) หลักสูตรเร่งรัด เป็นหลักสูตรในช่วงเวลาสั้นๆ ที่สถาบันการศึกษาจัดให้ผู้เรียนที่มีเวลาน้อย (นวลทิพย์ เพิ่มเกษร, 2552)

ข้อจำกัดประการหนึ่งในการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ คือ ปัญหา การขาดแคลนผู้สอน หรือผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการสอน การวัดและการประเมินผล และสื่อ การเรียนการสอน (ณัฐวดี สภาพรต, 2553) นอกจากนี้ผู้สอนต้องสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเองจาก การวิจัย และนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ด้วย ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรระดับคุษฎ์บัณฑิตด้านการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ดังนั้นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเองจากการค้นคว้าวิจัย และสามารถนำองค์ความรู้นั้นไปใช้ในการพัฒนาประเทศชาติ

มหาวิทยาลัยทักษิณในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นคณะผลิตบัณฑิตและมหาบัณฑิตทางการศึกษาคณะแรกของมหาวิทยาลัยทักษิณ มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษา การวิจัยและบริการวิชาการ จึงต้องพัฒนาหลักสูตรการศึกษาคุษฎ์บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศเพื่อผลิตบัณฑิตทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีความรู้ รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยทางการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศได้

หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรที่มีคุณภาพจะต้องทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะต่างๆ ตามที่หลักสูตรวางไว้ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้หลักสูตรมีคุณภาพเช่นกัน กระบวนการพัฒนาหลักสูตรนั้น Taba, (1962) ได้กล่าวไว้ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) วิเคราะห์ความต้องการ 2) กำหนดจุดมุ่งหมาย 3) คัดเลือกเนื้อหาสาระ 4) จัดรวบรวมเนื้อหาสาระ 5) คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) จัดรวบรวมประสบการณ์การเรียนรู้ 7) กำหนดวิธีวัดและประเมินผล ในขั้นตอนที่ 1 ตามที่กล่าวข้างต้น ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ช่วยให้ข้อมูลต่างๆ ที่สำคัญในการกำหนดรายละเอียดต่างๆ ในหลักสูตร ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องศึกษาข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาคุษฎ์บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมีมากขึ้นและต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาศาสตร์การสอนทางภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยดังกล่าวจะส่งผลให้หลักสูตรที่จะพัฒนาขึ้นมีคุณภาพ และเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรการศึกษาคุษฎ์บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ในประเด็น ดังนี้ 1) ความต้องการของผู้เรียนในการศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาคุษฎ์บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ และ 2) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตรการศึกษาคุษฎ์บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

3. ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มที่ใช้สอบถามความต้องการของผู้เรียนในการศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาคุษฎ์บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ประชากรเป็นกลุ่มที่ต้องการศึกษาหลักสูตรการศึกษาคุษฎ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นนิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาตรี และครู/อาจารย์ผู้สอนภาษาไทยทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เป็นกลุ่มที่ไม่ทราบจำนวนแน่นอน กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Cochran (1977) กรณีที่ไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่นอน โดยคำนวณที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นได้ 5% และสัดส่วนของลักษณะ ที่สนใจในประชากรเท่ากับ 0.50 คำนวณได้กลุ่มตัวอย่างตามสูตร จำนวน 384 คน เก็บแบบสอบถามได้จริง 385 คน เป็นการสุ่มแบบอย่างง่าย

กลุ่มที่ใช้สอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เป็นกลุ่มที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

กลุ่มที่ใช้สนทนากลุ่มเพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เป็นกลุ่มที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

4. วิธีการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามความต้องการของผู้เรียนในการศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) 2) ความต้องการในการศึกษาต่อเป็นแบบสำรวจรายการ

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) 2) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตร เป็นแบบสำรวจรายการ

3. แบบบันทึกการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) 2) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สอบถามความต้องการของผู้เรียนในการศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ

2. สอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ (รอบที่ 1) โดยการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ

3. จัดการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ (รอบที่ 2)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามความต้องการของผู้เรียนในการศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 โดยการแจกแจงความถี่และ หาค่า ร้อยละ

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3. การสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) วิเคราะห์ข้อคิดเห็นอย่างสมดุระหว่างผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาการสอนภาษาไทย และสาขาภาษาไทย

5. ผลการวิจัย

ผลศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

1. ความต้องการของผู้เรียนในการศึกษาหลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ผู้ตอบแบบสอบถามมีเพศหญิง มีจำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 93.51 มากกว่าเพศชาย จำนวน 25 คน

คิดเป็นร้อยละ 6.49 ผู้ตอบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 30-40 ปี จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 51.95 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู/อาจารย์หน่วยงานภาครัฐจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.95 ผลการสอบถามพบว่า

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาต่อหลังจาก 3 ปี จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 64.94 และต้องการศึกษาต่อภายใน 3 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 35.06

1.2 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาต่อแผนการศึกษาแบบวิทยาลัยนอร์มัลอย่างเดียวจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.19 ต้องการศึกษต่อแผนการศึกษาแบบวิทยาลัยนอร์มัลและศึกษารายวิชา จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 74.81

1.3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ต้องการศึกษต่อ ภาคพิเศษนอกเวลาราชการ (เสาร์ – อาทิตย์) จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75 ต้องการศึกษต่อภาคปกติเวลาราชการ จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.19 ต้องการศึกษต่อภาคพิเศษนอกเวลาราชการ (ตั้งแต่ 17.00 เป็นต้นไป) จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.78 และต้องการศึกษต่อภาคพิเศษภาคเรียนฤดูร้อน (มีนาคม – เมษายน) จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.27

1.4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการการฝึกปฏิบัติจริงในต่างประเทศ จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 56.88 ต้องการการศึกษาดูงานต่างประเทศ จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 54.29 และต้องการการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 51.69 มากที่สุด 3 ลำดับแรก

1.5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สนใจเนื้อหาด้านการวิจัยภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 58.44 ด้านการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 56.36 ด้านวรรณคดีและวรรณกรรมในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 51.43 มากที่สุด 3 ลำดับแรก

1.6 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการนำไปใช้พัฒนางานมากที่สุด จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 34.55 ต้องการพัฒนาความรู้ จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 32.99 และต้องการเพิ่มวุฒิการศึกษา จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 32.47

2. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตรการศึกษาคุชภักดิ์บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จากการตอบแบบสอบถามและการสนทนากลุ่มมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาที่มีความเหมาะสมซึ่งประกอบด้วย 1) หลักสูตรภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 2) การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 3) สื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 4) การวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 5) วรรณคดีและวรรณกรรมไทยในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 6) วิจัยทางการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 7) ไวยากรณ์ไทยเพื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ และ 8) ภาษาศาสตร์เพื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าคำอธิบายรายวิชาต้องประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่สำคัญและทันสมัยและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มาจากหลากหลายประเทศหรือผู้เรียนที่ใช้ภาษาแม่ที่แตกต่างกัน

6. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรการศึกษาคุชภักดิ์บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยอภิปรายผล ในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาคุชภักดิ์บัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 1.1) ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาต่อหลักสูตรดังกล่าวอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสาขาดังกล่าวเป็นสาขาที่ยังเป็นความต้องการสำหรับผู้ที่เข้าศึกษาต่อ สอดคล้องกับ รุ่งฤดี แผลงศร (2560) กล่าวว่าภาษาไทยเป็นภาษาหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจจากผู้เรียนชาวต่างประเทศอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มสนใจเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี จะเห็นได้จากการเปิดรับ

นักศึกษาชาวต่างประเทศเข้ามาเรียนในสถาบันต่างๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของคมสันต์ หลาวเหล็ก, อีรัชย์ เนตรถนอมศักดิ์, มณฑา ชุ่มสุคนธ์ และธิดารัตน์ บุญมาศ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำ สำหรับนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าต้องพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำ สำหรับนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจิราพร วิชระโกชน์ วิชาภรณ์ ร่มพฤษ และสงคราม นากา (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยาการเรียนรู้คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย พบว่ามีความความต้องการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยาการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย 1.2) ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาต่อทั้งแผนการศึกษาแบบวิทยานิพนธ์อย่างเดียว และแผนการศึกษาแบบวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์และศึกษารายวิชา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ตอบแบบสอบถามมีความหลากหลายทั้งในด้านของความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของคุณอนันท์ นิรมล ชัชวาล ชุมรักษา และชรรค์ชัย แซ่แต้ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อทั้งแผนการศึกษาแบบวิทยานิพนธ์และศึกษารายวิชา 1.3) ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาต่อภาคปกติเวลาราชการ ภาคพิเศษนอกเวลาราชการ (เสาร์ – อาทิตย์) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของคุณอนันท์ นิรมล ชัชวาล ชัชวาล ชุมรักษา และชรรค์ชัย แซ่แต้ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ (เสาร์ – อาทิตย์) มากที่สุด 1.4) ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาในรูปแบบการเรียนการสอนต่างๆ เช่นแบบบรรยาย แบบการเรียนผ่านสื่อออนไลน์ และแบบเชิญอาจารย์จากต่างประเทศมาให้ความรู้ เนื่องจากแต่ละบุคคลมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน 1.5) ผู้ตอบแบบสอบถามสนใจเนื้อหาต่างๆ ที่ต่างกัน เช่น หลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ สื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ วิจัยทางการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ และภาษาศาสตร์เพื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เนื่องจากแต่ละบุคคลมีความสนใจและความถนัดที่แตกต่างกัน 1.6) ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการนำไปใช้ในการพัฒนางาน เนื่องจากในปัจจุบันการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาที่พัฒนาทั้งความรู้ การพัฒนาความสามารถในการสร้างองค์ความรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างดี ประโยชน์ ในการทำงานและประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

2. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อหลักสูตรการศึกษาศุขศึกษาศาสตร์บัณฑิต ในด้านเนื้อหา ดังนี้ 2.1) หลักสูตรภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีหลักสูตร รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การจัดทำหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร หลักสูตรภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศในประเทศไทยและต่างประเทศ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ และปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เนื้อหารายวิชาต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศได้ 2.2) การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ แนวคิดทางการสอน รูปแบบการสอน วิธีสอนและเทคนิคการสอนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ เนื้อหาดังกล่าวมีความสำคัญสอดคล้องกับรุ่งฤดี แผลงศรี (2560) กล่าวว่ากระบวนการเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องหนึ่งที่ทำให้ผู้สอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศเข้าใจขั้นตอนการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2.3) สื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวกับสื่อการสอนภาษาต่างประเทศ มี

ความสำคัญสอดคล้องกับรุ่งฤดี แผลงศร (2560) กล่าวว่า สื่อการสอนเป็นเรื่องที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ที่จะทำให้ผู้สอนประสบผลสำเร็จตามแผนการสอน ที่กำหนดไว้อย่างดี และ รัชดา ลากใหญ่ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางและข้อควรปฏิบัติในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศให้นักศึกษามีประสิทธิภาพ พบว่า การใช้สื่อการสอนที่หลากหลายจะช่วยก่อให้เกิดความสนุกสนานและกระตุ้นความสนใจอย่างต่อเนื่อง 2.4) การวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการสอนภาษาต่างประเทศ สอดคล้องกับรุ่งฤดี แผลงศร (2560) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะการวัดและประเมินผลจะช่วยให้ผู้สอนทราบถึงผลการเรียนของผู้เรียนว่ามีพัฒนาการและความสามารถในการเรียนรู้ภาษามากน้อยเพียงไร 2.5) วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับลักษณะและภูมิหลังของวรรณคดีและวรรณกรรมไทย พัฒนาการด้านรูปแบบ เนื้อหา แนวคิด สุนทรียภาพ และกลวิธีการประพันธ์ การประยุกต์ใช้วรรณคดีและวรรณกรรมไทยในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ รายวิชาดังกล่าวมีความสำคัญ เนื่องจากวรรณคดีและวรรณกรรมไทยเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ที่ผู้เรียนควรจะเรียนรู้วัฒนธรรมไทยด้านวรรณคดีและวรรณกรรม 2.6) วิจัยทางการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ซึ่งวิจัยเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้หรือความจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับแนวคิด หลักการ วิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ รายวิชาดังกล่าวมีความสำคัญ 2.7) ไวยากรณ์ภาษาไทยเพื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ รายวิชาดังกล่าวมีความสำคัญ สอดคล้องกับรัชดา ลากใหญ่ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางและข้อควรปฏิบัติในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศให้นักศึกษามีประสิทธิภาพ กล่าวคือข้อควรปฏิบัติประการหนึ่งของผู้สอนที่จะทำให้การเรียนสัมฤทธิ์ผล ได้แก่ ความรู้ในการใช้ภาษาไทย 2.8) ภาษาศาสตร์เพื่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศซึ่งภาษาศาสตร์เป็นวิชาที่ศึกษาภาษาในแง่มุมต่างๆ เนื้อหาดังกล่าวมีความสำคัญ สอดคล้องกับรุ่งฤดี แผลงศร (2560) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศให้ประสบความสำเร็จ เรื่องที่สำคัญคือผู้สอนต้องการความรู้พื้นฐานทางภาษาไทยเพื่อเข้าใจโครงสร้างต่างๆ ของภาษาไทย และรัชดา ลากใหญ่ (2559) กล่าวว่า การสอนสัทอักษรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศในระดับต้นเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะของหน่วยเสียงอันจะช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุดและออกเสียงได้อย่างถูกต้อง

7. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรวางแผนในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย
2. ควรจัดแผนการศึกษาแบบวิถยานิพนธ์อย่างเดี่ยว แผนการศึกษาแบบวิถยานิพนธ์และศึกษารายวิชา และแผนการศึกษาแบบสารนิพนธ์และศึกษารายวิชา ตามความเหมาะสม
3. ควรให้ความสำคัญกับการจัดภาคพิเศษนอกเวลาราชการ (เสาร์ – อาทิตย์) ก่อนจัดการแบบอื่นๆ
4. ควรจัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียน แบบการเรียนผ่านสื่อออนไลน์ และการศึกษาแบบเชิญอาจารย์จากต่างประเทศมาให้ความรู้ ตามความเหมาะสม
5. ควรจัดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมากที่สุด ตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาเอก สาขาวิชาอื่นๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรนี้ๆ

2. ควรศึกษาข้อมูลพื้นฐานในประเด็นอื่นๆ ที่จำเป็นเพิ่มเติม เช่น ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องหลักสูตรที่จะพัฒนา

8. บทสรุป

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยทักษิณ ทำให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรซึ่งเป็นข้อมูล ที่มาจากความต้องการของผู้ที่จะศึกษาต่อที่เกี่ยวกับความต้องการด้านระยะเวลาในการเรียน การเรียนการสอน รายวิชา ฯลฯ และความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญต่อรายวิชาในหลักสูตร เพื่อนำไปใช้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ที่มีคุณภาพต่อไป

9. เอกสารอ้างอิง

คมสันต์ หลาวเหล็ก อีริชัย เนตรถนอมศักดิ์ มณฑา ชุ่มสุคนธ์ และธิดารัตน์ บุญมาศ. (2564). การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำด้านภูมิคุ้มกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี สำหรับนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 11(3), เดือนกรกฎาคม – กันยายน 2564; 138-150.

คุณอนันท์ นิรมล ชัชวาล ชุมรักษา และชรรค์ชัย แซ่แต้. (2559). **ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ**. รายงานวิจัย, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

จิราพร วิชระโกชน์ วิชาภรณ์ ร่มพฤษ และสงคราม นากา. (2565). การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยาการการเรียนรู้คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 12(4), เดือนตุลาคม – ธันวาคม 2565; 109-118.

ณัฐวดี สภาพรต. (2553) **แบบเรียนภาษาไทยเรื่องวิถีชีวิตไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ**. ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นวลทิพย์ เพิ่มเกษร, (2552). การจัดหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. *วารสารวรรณวิทัศน์*, 9, เดือนพฤศจิกายน 2552; 107-120.

รัชดา ลากใหญ่. (2559). แนวทางและข้อควรปฏิบัติในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศให้แก่ นักศึกษาจีนอย่างมีประสิทธิภาพ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต*, 12(21), เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2559; 37 – 48.

รุ่งฤดี แผลงศร. (2560). **ศาสตร์การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cohen, J. (1977). *Statistical Power Analysis for Behavioral Sciences*. New York: Academic Press.

Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcourt. Brace and World.